

Leiden

Veiligheids- en gezondheidsplan ontwerpfase

Behorende bij RAW-raamovereenkomst Valondergronden 2026-2029

Besteknummer: 2025-CB-21

Auteur

T. den Dulk

Opdrachtgever

Gemeente Leiden

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Doel is globale inventarisatie risico's en maatregelen	4
1.2 Veiligheidsbeleid Gemeente Leiden	4
2 Projectgegevens	6
2.1 Adres/ ligging van de bouwplaats	6
2.2 V&G gerelateerde taken en verantwoordelijkheden	7
2.3 Kennisgeving	8
2.4 Planning, fasering en uitvoeringsgegevens	8
3 Risico- inventarisatie & Evaluatie.	10
4 Uitvoeringsfase	13

Afkorting

Afkorting	Toelichting
AI-blad	Arbo-informatieblad
BHV	Bedrijfshulpverlening
BLVC	Bereikbaarheid, Leefbaarheid en Veiligheid en Communicatie
CROW	Centrum voor regelgeving en onderzoek in de grond-, water- en wegenbouw en de verkeerstechniek
V&OR	Verkeer en Openbare Ruimte
HVK	Hogere Veiligheidskundige
Inspectie SZW	Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Ministerie)
NEN	Nederlandse Norm
PBM	Persoonlijke beschermingsmiddelen
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
V&G	Veiligheid & Gezondheid

Inleiding

1.1 Doel is globale inventarisatie risico's en maatregelen

Dit Veiligheids- en Gezondheidsplan ontwerpfase van de Gemeente Leiden is van toepassing op "RAW-raamovereenkomst voor onderhoud valondergronden Leiden - overeenkomstig de bestekken en bijbehorende nota van inlichtingen.

Bestek 2025-CB-21 RAW-raamovereenkomst voor onderhoud valondergronden Leiden

Het werk bestaat in hoofdzaak uit:

- a. Vervanging van valondergronden en speelvelden inclusief belijning, niet zijnde onderdeel van renovatieprojecten;
- b. reguliere onderhoud van valondergronden en speelvelden;
- c. correctief onderhoud van de valondergronden en speelvelden;
- c. herstel grasmat van speelvelden of gras onder en nabij speelobjecten;
- d. herstel van bestrating onder en direct rondom valondergronden;
- e. herstel van onderbouw van valondergronden;
- f. verwijderen van vuil, mos en algen op valondergronden en speelvelden.

In de ontwerpfase is het doel van het V&G-plan globaal de restrisico's vanuit het ontwerp te benoemen waarbij in de uitvoeringsfase rekening mee gehouden moet worden. Tevens worden er suggesties voor beheersmaatregelen benoemd. De risico-inventarisatie en evaluatie moet in het V&G-plan uitvoeringsfase door de aannemer verder uitgewerkt worden, waarbij specifiek wordt opgenomen welke maatregelen er tijdens de uitvoering worden getroffen om de risico's te reduceren.

In het bestek is vastgelegd dat de aannemer voor de uitvoeringsfase één of meer V&G coördinatoren aanstelt. De coördinator geeft uitvoering aan de coördinatie taken genoemd in artikel 2.31, hoofdstuk 2, afdeling 5 van het Arbeidsomstandighedenbesluit. De aannemer dient te zorgen dat de onderwerpen uit onderhavig V&G-plan ontwerpfase op- of over zijn genomen in zijn V&G-plan uitvoeringsfase.

1.2 Veiligheidsbeleid Gemeente Leiden

Gemeente Leiden onderschrijft met haar activiteiten en projecten een duidelijke relatie te hebben met de mens, haar leefmilieu en omgeving. Het V&G-beleid is gericht op het zekerstellen van een veilige en gezonde werkomgeving voor de mens en de zorg voor het behoud van het leefmilieu voor zover deze beïnvloed wordt door de werkzaamheden.

Bouwen in Leiden is een complexe operatie. Deze complexiteit wordt mede veroorzaakt door:

- de aard van de bouwwerken;
- de ligging van het bouwgebied midden in het centrum van Leiden;
- dat alle reiziger-, gebruikers- en verkeersstromen in en om de bouwlocaties zoveel mogelijk in stand gehouden moeten worden;

Aspecten zorgen dat de veiligheidsscope niet alleen maar op de bouwplaats zelf gericht is, maar ook buiten de bouwplaats komt te liggen, zoals:

- de beschikbare ruimte;
- de aan- en afvoerroutes;
- de continuïteit van het (openbaar) vervoer en verkeer;
- de bouwactiviteiten op diverse bouwterreinen in de directe omgeving;
- dat aangrenzende bedrijven en instellingen hun activiteiten blijven uitvoeren.

De V&G beleidsdoelstellingen van de Gemeente Leiden zijn als volgt gedefinieerd:

- a) Het voorkomen van elke vorm van persoonlijk letsel en/of schade aan de gezondheid van de mens.
- b) Geen dodelijke slachtoffers of zwaar gewonden en het streven naar nul ongevallen met arbeidsverzuim.
- c) Zorgen voor een proactieve veiligheidscultuur waarin veilig gedrag van medewerkers wordt gestimuleerd en beloond en onveilig gedrag wordt ontmoedigd. Het melden van (bijna) ongevallen en gevaarlijke situaties, afwijkingen of potentiële verbeteringen wordt gestimuleerd.
- d) Veiligheidsrisico's worden, bij voorkeur in de ontwerpfase, zoveel mogelijk beperkt tot een niveau dat zo laag is als redelijkerwijs mogelijk.
- e) Gevaren voor werknemers worden waar mogelijk bij de bron voorkomen of beperkt. Als dat redelijkerwijs niet mogelijk is, hebben collectieve maatregelen en vervolgens individuele maatregelen de voorkeur boven maatregelen gericht op individuele bescherming.
- f) Het voorkomen van schade aan, of onnodige belasting van, het (leef)milieu.
- g) Het plannen, beheersen, borgen en streven naar continue verbetering van het gehele V&G-managementproces en de veiligheidsprestaties.

Een V&G-plan is een belangrijke schakel in het monitoren en beheersen van de veiligheid. Het is van groot belang dat op managementniveau tussen opdrachtgever en aannemer de verantwoordelijkheden op gebied van V&G eenduidig en universeel zijn en dat op uitvoeringsniveau de aandacht op het gedrag van de medewerkers is gericht.

Door middel van continue interactie tussen aannemer en opdrachtgever kan het hoogste veiligheidsniveau worden bereikt. De opdrachtgever verwacht van de aannemer een actieve houding bij het opsporen en beheersen van V&G-risico's.

Projectgegevens

2.1 Adres/ ligging van de bouwplaats

Het uit te voeren werk is gelegen in de gemeente Leiden.

Het werk is verdeeld over 2 contracten. De scheiding is ingeschat naar capaciteit en benodigde specialisme.

Projectnummer 6.4.DO.25.08 ROK Valondergronden 2026-2029

Het werk bestaat in hoofdzaak uit:

- a. Vervanging van valondergronden en speelvelden inclusief belijning, niet zijn de onderdeel van renovatieprojecten;
- b. reguliere onderhoud van valondergronden en speelvelden;
- c. correctief onderhoud van de valondergronden en speelvelden;
- c. herstel grasmat van speelvelden of gras onder en nabij speelobjecten;
- d. herstel van bestrating onder en direct rondom valondergronden;
- e. herstel van onderbouw van valondergronden;
- f. verwijderen van vuil, mos en algen op valondergronden en speelvelden.

Betrokken partijen en rollen

De volgende partijen zijn betrokken bij het contract:

Gemeente Leiden, cluster Stedelijk Beheer, afdeling WT: opdrachtgever, stuurt de aannemer aan, draagt zorg voor vrijgave en oplevering van het werk.

V&G coördinator ontwerpfase, Gemeente Leiden, cluster Stedelijk Beheer, afdeling WT:

verantwoordelijk voor invulling van de taak van V&G-coördinator ontwerpfase

De gegevens van de betrokken partijen zijn als volgt:

Opdrachtgever:

Naam: Gemeente Leiden

Bezoekadres: < INVULLEN >

Postadres: < INVULLEN >

Contactpersoon:< INVULLEN >

E-mail: < INVULLEN >

Postcode en plaats: < INVULLEN >

Postcode en plaats: < INVULLEN >

Telefoon: < INVULLEN >

V&G-coördinator ontwerpfase:

Naam: Gemeente Leiden

Bezoekadres: < INVULLEN >

Postadres: < INVULLEN >

Contactpersoon:< INVULLEN >

E-mail: < INVULLEN >

Postcode en plaats: < INVULLEN >

Postcode en plaats: < INVULLEN >

Telefoon: < INVULLEN >

Directievoerende partij:

Naam: Gemeente Leiden

Bezoekadres: < INVULLEN >

Postadres: < INVULLEN >

Contactpersoon:< INVULLEN >

E-mail: < INVULLEN >

Postcode en plaats: < INVULLEN >

Postcode en plaats: < INVULLEN >

Telefoon: < INVULLEN >

2.2 V&G gerelateerde taken en verantwoordelijkheden

De volgende V&G-gerelateerde taken vallen binnen de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. De begeleiding van het V&G-uitvoeringsproces beperkt zich tot toetsing en inspectie van de uitvoering van werkzaamheden. De uitvoering van werkzaamheden, conform de door de aannemer gekozen uitvoeringsmethode, is geheel een verantwoording van de aannemer (de V&G coördinator – uitvoeringsfase) het V&G plan uitvoeringsfase dient aan te sluiten op het V&G-plan ontwerpfase plan met restrisico's in de RI&E.

De directievoerende partij houdt zich NIET bezig met dagelijkse begeleiding van het V&G-proces in de uitvoeringsfase.

V&G is een vast agenda punt in de dagelijkse voortgangsbespreking.

Taken:

- nomineren van een contactpersoon voor V&G aan de kant van de opdrachtgever en het begeleiden van het V&G-proces tijdens de uitvoeringsfase;
- reviewen van het V&G-planuitvoeringsfase;
- reviewen van overige plannen waarin V&G zaken zijn opgenomen, zoals het V&G-dossier, incidentendeelplan, V&G gedeelte in werkplannen, enzovoort).
- zelfstandig uitvoeren van veiligheidsinspecties tijdens de uitvoering en deelname aan een aantal veiligheidsinspecties welke uitgevoerd worden door de aannemer.

2.3 Kennisgeving

De opdrachtgever meldt conform artikel 2.27 van het Arbeidsomstandighedenbesluit de aanvang van de werkzaamheden op de bouwplaats aan de Inspectie SZW.

Het kennisgevingsformulier wordt in overleg met de aannemer opgesteld en door de opdrachtgever verzonden.

2.4 Planning, fasering en uitvoeringsgegevens

Geplande aanvangsdatum van de werkzaamheden:

01-04-2026 t/m 31-03-2029 met optie tot verlenging van maximaal twee jaar. Geplande bouwtijd:

3 tot 5 jaar

Vermoedelijk maximum aantal werknemers, dat gelijktijdig op de bouwlocatie aanwezig zal zijn:

nader te bepalen

Namen van de geplande werkgevers en zelfstandigen op de bouwlocatie:

Nader te bepalen

Namen van reeds geselecteerde ondernemingen:

Nader te bepalen

Namen van ingeschakelde /in te schakelen deskundige diensten:

<BESPREKEN>

- Regeling V&G-uitvoeringscoördinatie bij nevenaanneming.

- De V&G uitvoeringscoördinatie geschiedt door de aannemer van bestek:

nog niet bekend

- Nevenaanneming wordt voorzien voor de volgende werkzaamheden (bestekken): nog niet bekend

Regeling V&G-uitvoeringscoördinatie bij werken van derden:

Coördinatie van de werken binnen het werkgebied van de aannemer vindt plaats door de aannemer van bestek valondergronden Leiden. Indien er gelijktijdig door onderaannemers werkzaamheden worden verricht dienen de werkzaamheden afgestemd te worden door een aanspreekpunt in de V&G-coördinatie namens de aannemer. Deze coördinator is overall verantwoordelijk te stellen voor de gelijktijdige werkzaamheden in V&G-beheersing. De coördinator stemt aantoonbaar één en ander af met de diverse V&G coördinatoren uitvoeringsfase van de andere aannemers. De opdrachtgever kan uitgenodigd worden voor dit dagelijks te houden overleg.

Deze informatie dient door de aannemer te worden aangevuld in het V&G-plan uitvoeringsfase.

Risico- inventarisatie & Evaluatie.

In dit hoofdstuk worden de algemene risico's die voortvloeien uit het werk benoemd en worden beheersuggesties aangegeven. De aannemer moet deze risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E) verder uitwerken op basis van gekozen (ontwerp)oplossingen en dit vastleggen in het V&G-plan uitvoeringsfase.

In de onderstaande paragraaf is de inventarisatie bijgevoegd van restrisico's vanuit het ontwerp. Er wordt tevens ingegaan op beheersmaatregelen.

In deze fase van het ontwerp worden er door de opdrachtgever alleen suggesties gegeven respectievelijk mogelijke maatregelen voorgesteld. De aannemer dient de uiteindelijke beheersmaatregelen vast te stellen. Hierbij dient de aannemer de arbeidshygiënische strategie te volgen.

De ontwerpers zijn verplicht om bij hun beslissingen tijdens het ontwerpproces rekening te houden met de arbeidsomstandigheden van degenen die later op de bouwplaats het bouwwerk zullen realiseren.

Arborisico's, die in de ontwerpfase niet kunnen worden vermeden, worden geïnventariseerd en geëvalueerd en vastgelegd in het V&G-plan uitvoeringsfase met bijbehorende bijlagen zoals de RI&E. Er is onderscheid gemaakt tussen gevaren die samenhangen met algemene gevaren (organisatorisch); die met de omgeving en gevaren die met de specifieke bouwlocatie en werkzaamheden samenhangen.

Mogelijke te nemen maatregelen (bijvoorbeeld: een bepaalde werkvolgorde aanbevelen) zijn door de V&G-coördinator ontwerpfase in de kolom "suggesties" aangegeven.

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de restrisico's die voortkomen uit het ontwerp en de bijbehorende beheersuggesties. Door de aannemer en diens onder-nevenaannemer(s) moet aangetoond worden dat de geïnventariseerde V&G-risico's beheerst, bewaakt en/of weggenomen worden.

Risico's die thuishoren in een bedrijfsrisico-inventarisatie zijn niet opgenomen in deze risico-

inventarisatie. Dit betreffen de risico's die door de opdrachtgever zijn geïdentificeerd. De

aannemer dient deze risico's verder uit te werken en te specificeren voor de werkzaamheden die gaan plaatsvinden (het is dus niet de bedoeling dat deze risico-inventarisatie één op één wordt overgenomen).

Risicoinventarisatie en evaluatie overeenkomstig bestek ROK Valondergronden 2026-2029

ACTIVITEIT	ACTIVITEIT AANWEZIG	ARBO-RISICO (bijlage 1)	SUGGESTIES TE TREFFEN MAATREGELEN (bijlage 2)
1 Slopen			
1.1 slopen steenfunderingen		A, B, D, E, V	1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 21
1.2 gewapende betonplaten		X, Y	11, 13, 24, 25
1.3 slopen bestrating	*	B, E, V	1, 2, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 21
1.4 slopen kantopsluitingen	*	B, E, V	1, 2, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 21
1.5 slopen betonverharding		A, B, D, E, V	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 21
1.6 slopen duikers/rioleringen/kolken	*	A, B, D, I	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 16
1.7 opnemen straatmeubilair e.d.	*	E, J, X	1, 2, 5, 7, 11, 12, 13, 14, 24
1.8 frezen/afstralen markeringen	*	A, D, E	1, 2, 4, 7, 9, 11, 12, 13, 14
1.9 verwijderen bomen/begroeiing	*	A, B, K, N, P, X	1, 2, 4, 5, 11, 12, 13, 14, 17, 24, 25
2. GRONDWERK			
2.1 grond ontgraven	*	D, E, I, V, W	1, 2, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23
2.2 grond ontgraven (verontreinigd)		D, E, F, G, I, V, W	1, 2, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23

2.3 grond vervoeren	*	D, E, I	8, 14, 11, 12, 16
2.4 grond vervoeren (verontreinigd)		D, E, F, G, I	9, 14, 11, 12, 16
2.5 grond in depot zetten	*	D, E, I	8, 14, 11, 12, 16
2.6 grond in depot zetten (verontreinigd)		D, E, F, G, I	9, 14, 11, 12, 16
2.7 grond verwerken	*	D, E, I	1, 2, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23
2.8 grond verwerken (verontreinigd)		D, E, F, G, I	1, 2, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23
2.9 werken omgeving k&l	*	M, U, V, W	1, 3, 5, 16, 20, 21, 23
2.10 werken omgeving bovenleidingen OV	*	M, V	1, 3, 5, 16, 20, 21
2.11 sleuven nabij verkeer	*	D, E, I, V	1, 3, 5, 11, 12, 16, 20, 21

Uitvoeringsfase

De aannemer stelt na gunning een coördinator aan ten behoeve van de uitvoeringsfase. Het werk behoeft wel te worden gemeld bij de I-SZW.

Voor de aanvang van de werkzaamheden worden de door de V&G- coördinator uitvoeringsfase de gesignaleerde risico's geëvalueerd en de te treffen maatregelen gecoördineerd.

Tevens worden afspraken gemaakt over uitvoering en controle van de door alle partijen te nemen maatregelen. Aan de projectleider en de opzichter wordt geadviseerd het punt Veiligheid en Gezondheid steeds in het bouwverslag op te nemen.

Volgens het Bouwprocesbesluit moeten de medewerkers worden voorgelicht over de risico's die het werk met zich meebrengt. Dit dient te gebeuren voordat de medewerkers voor de eerste maal het werkterrein betreden.

Er dienen afspraken gemaakt te worden over de frequentie van het werkoverleg tussen veiligheidscoördinator en de diverse onderaannemers.

Bijlage 1

Arbo risico en te treffen maatregel

A. gehoorbeschadiging	oordopjes isoleren geluidsbron
B. wegspringend puin / brokken	beschermende kleding schoenen met stalen neus hoofdbescherming afzettingen
C. wegspringende wapening	beschermende kleding schoenen met stalen neus hoofdbescherming afzettingen
D. stof	maskers
E. aanrijdingen	verkeersafzettingen veiligheidsnetten achteruitrijsignaal
F. dampen	maskers met filter
G. huidcontact	beschermende kleding handschoenen
H. kneuzen voeten	schoenen met stalen neus en zool
I. bedelvingen	afstempelen afzettingen
J. scherpe uitstekende delen	beschermende kleding hoofdbescherming schoenen met stalen neus en zool afzettingen afschermen scherpe delen
K. afzagen ledematen	beschermende kleding schoenen met stalen neus
L. oogletsel	gelaatbescherming
M. elektrocutie	beschermende kleding afzettingen
N. snijden	beschermende kleding handschoenen
O. knellen / pletten	beschermende kleding
P. vallen van hoogte	klim/valbeveiliging afzettingen
Q. stofvorming	gelaatmaskers
R. verdrinking	zwemdiploma reddingsmiddelen afzettingen
S. verbranding	beschermende kleding blusmateriaal

T. vallend materiaal	beschermende kleding hoofdbescherming schoenen met stalen neus afzettingen
U. explosie	beschermende kleding hoofdbescherming
V. fysieke belasting / rugblessure	ergonomische hulpmiddelen trillings- en geluidsarm materiaal mechanisch verwerken
W. beschadiging K&L	KLIC melding loopbriefje
X. kantelen / omvallen	kantelbeveiliging tuien
Y. geraakt worden door voorwerp	beschermende kleding hoofdbescherming afzetten werkplek
Z.	
AA.	

3.1.1.1.1 Bijlage 2

Maatregelen

- 1 beschermende kleding
- 2 schoenen met stalen neus
- 3 schoenen met stalen zool
- 4 oordopjes
- 5 hoofdbescherming
- 6 gelaatbescherming
- 7 handschoenen
- 8 maskers
- 9 maskers met filter
- 10 isoleren geluidsbron
- 11 afzettingen
- 12 verkeersafzettingen
- 13 veiligheidsvesten
- 14 achteruitrijsignaal
- 15 mechanisch verwerken
- 16 afstempelen
- 17 klim/valbeveiliging
- 18 zwemdiploma
- 19 reddingsmiddelen
- 20 blusmateriaal
- 21 ergonomische hulpmiddelen
- 22 trillings-, geluidsarm materiaal
- 23 KLIC melding
- 24 kantelbeveiliging
- 25 afscherming scherpe/draaiende delen
- 26 verlichting/lampen
- 27 vangnetten